

Nr 229.

Av herr **Bergman m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Behovet av ökade statsinkomster i det nuvarande extraordinärt svåra statsfinansiella läget och önskvärdheten att minska behovet av fortsatt stegring av statsskulden genom upplåning har föranlett statsmakterna att rikta sin uppmärksamhet bland annat på sådana konsumtionsartiklar, som höra till de umbärliga. Dit hör otvivelaktigt ölet, eller, som det hos oss officiellt kallas, pilsnerdrinkat. Det är så mycket mer umbärligt som numera både ett förbättrat svagdricka samt det extraktrika maltdrinkat, vilka bägge äro skatteiria, finnes att tillgå såsom lämpligare måltidsdrycker, för att icke tala om mjölken och övriga helt alkoholfria drycker. Pilsnern brukas tyvärr, som i otaliga fall är känt och vittnat, ej blott som måltidsdryck utan också, och det i stora kvantiteter, som rusgivande dryck. Med allt erkännande av den riktiga tanken i Kungl. Maj:ts proposition om höjd maltskatt anse vi, att åtskilligt mer bör kunna uttagas ur ifrågavarande skattekölla. Kungl. Maj:t ställer i utsikt en ökad skattebelastning av pilsnern med cirka 2.4 öre per $\frac{1}{3}$ liter. Den nuvarande skatten på denna maltdryck motsvarar ungefär 4.6 öre per $\frac{1}{3}$ liter; med det nu föreslagna tillägget skulle den alltså komma att motsvara cirka 7 öre.

Då Kungl. Maj:t i en annan viktig proposition vid årets riksdag framställt Englands exempel såsom för oss efterföljansvärt, är det av särskilt intresse att undersöka, huru Englands regeringar och folkrepresentation förfarit i avseende på den skattekölla, varom nu är fråga.

Vid världskrigets utbrott gällde för ölet i England en skattesats av 7 sh. 9 d. per barrel d. v. s. cirka 4.5 öre per liter, alltså en ytterst låg beskattning. I november 1914 genomfördes emellertid en skattestegring, som ungefär tredubblade ölskatten (23 sh. per barrel, motsvarande 12.7 öre per liter). Efter en mindre höjning 1916 bestämde man 1918 skatten till 50 sh. per barrel (27.7 öre per liter), 1919 till 70 sh. per barrel (cirka 39 öre per liter) och 1920 till 100 sh. per barrel (55.5 öre per liter). Efter en mindre sänkning 1923 har man i slutet av 1931 åter höjt den, så att den för närvarande utgör ungefär 53 öre per liter.

Den oerhörda skillnaden mellan denna kraftiga ölbeskattning och Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om en ölskatt, som skulle gå till 7 öre per $\frac{1}{3}$ liter, d. v. s. 21 öre per liter, är iögonenfallande.

Konsumtionen av öl i Storbritannien sjönk till följd av den starka beskattningen ävensom till följd av stora inskränkningar i avseende på tider och ställen för försäljningen från cirka 124 liter per invånare året före krigsutbrottet (1913) till 77 liter per invånare 1923 (varvid dock bör an-

märkas att från och med 1923 Irlands konsumtion, som förut medräknats, icke längre ingår i siffran). År 1929, det sista år, vars exakta konsumtionssiffror för närvarande är oss tillgängliga, utgjorde siffran 74.6 liter per invånare — alltså en obetydlig konsumtionssänkning.

Att inkomsterna för det allmänna ej minskats trots den i början stora och senare långsamma konsumtionssänkningen visar sig därav, att inkomsterna av ölbeskattningen 1913 utgjorde cirka 13 miljoner pund, 1920 71 miljoner och 1926 82 miljoner pund. Då till och med en så kraftigt mångdubblad ölskatt som den engelska ej synes ha sänkt konsumtionen på något sätt, som kan sägas motsvara skattestegringen, synes det orimligt att antaga, att någon finansiell katastrof skulle följa av den lindrigt stegrade skatt vi härmed föreslå, nämligen en med cirka 3 öre utöver Kungl. Maj:ts förslag ökad belastning per $\frac{1}{3}$ liter, så att hela ökningen utöver nuvarande skatt skulle uppgå till 5.4 öre per $\frac{1}{3}$ liter och alltså totala skattebelastningen på $\frac{1}{3}$ liter uppgå till cirka 10 öre. Kungl. Maj:t räknar med en ökad inkomst av 9.5 miljoner kronor genom den ökning av cirka 2.4 öre per $\frac{1}{3}$ liter som propositionen innebär. Med det tillägg vi föreslå skulle säkerligen, även med beräkning av åtskilligt minskad konsumtion, åtminstone 15 miljoner kronor kunna utvinnas i stället för de i propositionen beräknade 9.5 miljonerna, sannolikt vida mer. Då den svenska beskattningen tekniskt är lagd som maltskatt, skulle detta motsvara cirka 2 kronor 10 öre per kilogram malt, och vi yrka därför,

att riksdagen måtte besluta att § 24 i förordningen av den 1 juni 1923 (nr 40) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker erhåller följande ändrade lydelse:

24 §.

För malt, som i skattepliktigt bryggeri användes vid tillverkning av maltdryck, skall erläggas skatt med två kronor tio öre för varje kilogram, dock att för varje bryggeri skatten för de första under tillverkningsåret avverkade etthundratusen kilogrammen malt utgår med en krona och åttio öre för kilogram och för de nästa etthundratusen kilogrammen med en krona och nittio öre för kilogram.

I intet — — — — dygn;

samt att § 31 — angående restitutionsförfarandet — erhåller den ändrade lydelse som härav föranledes.

Stockholm den 28 januari 1933.

Oscar Ericson.

Robert Johansson-Dahr.

J. Bergman.

C. A. Carlsson.